

En målrettet utdanning

Forslag til ny utdanningsreform innen vekteryket

Innledning

OIO står for "ordensvaktbransjens interesseorganisasjon" og representerer flere vaktelskap som leverer tjenester innen denne genre.

I forbindelse med høringsuttalelsene vedrørende "Lov om vaktvirksomhet –endring av utdanning" har vi lagd et utkast vi mener vil sørge for korrekt utdanning.

Problemstilling

Først må vi spørre oss om formålet med en ny utdanning. Hvorfor er vi misfornøyd med dagens opplæringsprogram?

Her er det ulike svar i forhold til hvem som retter spørsmålet. Nedenfor har vi skissert 3 punkter med problemstillinger med løsning fra OIO`s medlemsbedrifter:

1.

Myndighetene mener at;

- Det er flere vaktelskap som har ansatte som ikke har tilfredsstillende vandel, og at det ikke er noen kontroll på hvorvidt alle gjennomfører alle lovpålagte vekterkurs, trinn 1-3.
- Mulig årsak: I dag kan det gå flere år mellom hver kontroll. Dagens kontroll fremstår videre som svak, da hvert enkelt firma skal sende inn et Excel ark med navn på ansatte. Dette gjør det mulig å utelate personer som ikke har ren vandel og derfor ikke burde være ansatt.

Forslag til løsning:

- Offentlig vekter ID som utgis av det enkelte politidistrikt etter vandelskontroll og som på forsiden dokumenter hva slags type oppdrag den enkelte vekter kan utføre. ID kortet utgis etter fullendt utdanning.
  - Bedriftens revisorfirma kan bekrefte kopi av regnskapsprogram i forhold til lønnsutbetalinger og derav ansatte.
-

2.

De seriøse vaktelskapene mener at;

- Useriøse aktører utnytter utdanningssystemet og at det i seg selv skaper konkurransevridning.
- Mangel på kontroll fra politiet eller andre myndigheter gir useriøse vaktelskaper fotfeste slik at seriøse aktører blir lidende.
- I tillegg er det ulike krav til mellom vaktelskap og de som bedriver egenvakthold.

Forslag til løsning:

- Alle ansatte må igjennom lik utdanning, hvor offentlig ID brikke vil synliggjøre dette og sikre bransjen fra konkurransevridning.
- Videre bør de ulike kontrollorganer, så som politiet, tilføres øremerkede midler, økt kompetanse og flere ansatte, med fokus på at alle vaktelskap skal ha fysisk kontroll minimum 1 gang pr år, i tillegg til stikkkontroller.

Egenvakthold:

Det er delte meninger blant de forskjellige vaktelskap hvorvidt egenvakthold skal tillates eller ei. Flertallet mener imidlertid 3 ting:

- a) At egenvakthold skal være av kort varighet med godkjent tillatelse fra det enkelte politi og/ eller lensmannsdistrikt.
  - b) I tillegg bør alle som skal arbeide med dette ha minimum grunnutdanning innen sikkerhet. Dette for å gi samfunnets borgere en korrekt behandling, både juridisk og etisk og at det ikke oppstår skjeve konkurranseforhold i forhold økonomiske investeringer i uniformsutstyr og utdanning.
  - c) At ordensvakthold i større tettsteder og byer bør være representert av vaktelskap for å minimalisere svart omsetning, svart betaling og hvitvasking, fordi vaktelskap er underlagt større kontroll av politiet og fremstår som en uavhengig part til utestedets drift.
-

3.

Ansatte mener at;

- Innholdet i dagens opplæringsmodell ikke gir korrekt utdanning i forhold til de arbeidsoppgaver som skal utføres og de utfordringer man møter i sin hverdag sett ut ifra juridisk lovhjemmel og HMS.

Eksempel; Juridisk lovhjemmel:

En gjest er blitt for full, men er uenig med ordensvaktens beslutning. Han har ikke gjort noe ulovlig ved å bli full, men utestedet kan bli straffet for brudd på skjenkeloven ved å ha han der. Siden han er uenig, nekter han å gå. Skal du forholde deg til skjenkeloven, må personen ut, så du velger å eskortere ham ut i forhold til eiendomsretten. Den gir deg adgang til mild bruk av makt. Slår han seg vrang, vrir seg løs, skal du etter loven frstå fra videre handling. Velger man å tilkalle politiet, så har fortsatt ikke personen gjort noe ulovlig, da det er en legitim meningsforskjell. Politiet kan nå bortvise ham fra stedet fordi han ikke er ønsket. Før politiet kommer, gjør utestedet seg skyldig i brudd på skjenkeloven ved å la ham være der.

Ergo: Mangel på lovhjemmel, gjør at pålagte lovparagrafer brytes urimelig. Blir vi satt til å forvalte en lovparagraf, bør vi få juridisk hjemmel til å gjennomføre den.

Eksempel; HMS:

En vekter og ordensvakt har forventninger fra kunden, politiet, samfunnets borgere, kollegaer og seg selv. Dette betyr igjen at det forventes at vi skal hindre at gjerningspersoner forlater åstedet, at vi nekter eller bortviser uønskede personer og at vi griper inn i fysiske konflikter for å unngå personskader.

Forslag til løsning:

- Vektene og ordensvakter bør få offentlig tjenestemannsstatus. Blir vi angrepet i forhold til utøvelse av vårt yrke bør dette straffes på lik linje som et angrep på en polititjenestemann.
- Videre bør verbal og fysisk konflikthåndtering spille en større rolle under fagutdannelsen for å sikre større forståelse for de konsekvenser en fysisk inngripen vil kunne medføre. Fokuset bør være egensikkerhet i samspill med de juridiske tolkninger og forpliktelser man har i sitt virke. Dette vil igjen sikre god HMS politikk.

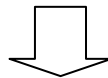

OIO`s utdanningsforslag:

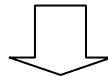
1. Alle som skal arbeide innenfor sikkerhet, må gjennomføre:

Grunkurs sikkerhet 28 timer

2. Etter grunnkurs, sender man inn søknad om offentlig ID brikke. Har man tilfredsstillende vandel, får man utlevert "midlertidig brikke". Deretter går man ut i praksis:

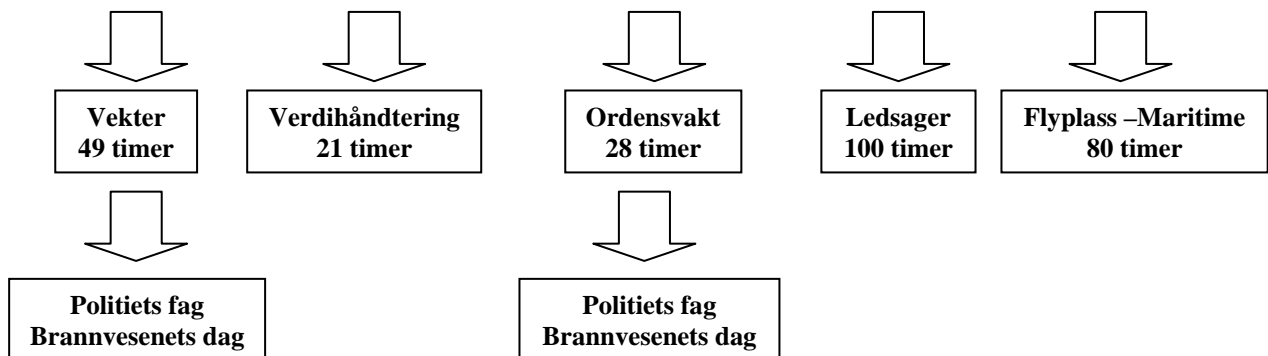

Praksisperiode 28 timer

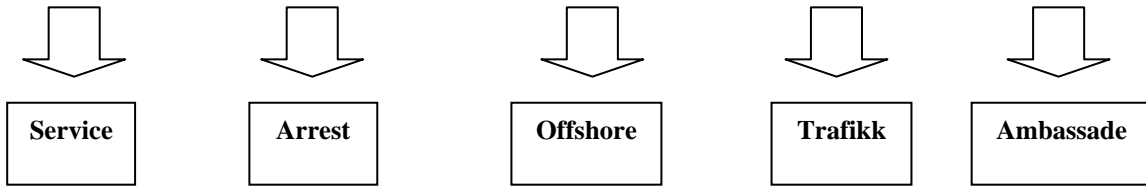
3. Etter praksis begynner man på hovedutdannelsen i forhold til hvilken fagmodul du satser på:

De ulike fagmoduler

4. Etter endt fagmodul utdanning, leveres kopi av diplom på praksis og fagmodul til politiet. I samme moment utføres det en skriftlig eksamen hos samme instans, som må bestås.
5. På to av fagmodulene har vi lagt til "politiets fag" og "brannvesenets dag" for å kvalitetssikre innholdet i utdanningen. (Disse må være gjennomført før offentlig ID kort utleveres).
6. Når offentlig ID kort er klar for utlevering, må midlertidig kort innleveres. Slik ender man opp med å få personell ut i arbeid uten å bli hindret av saksbehandlingstid internt hos politiet.

Mulig fremtidige fagmoduler

Utdypende forklaring om de forskjellige moduler og andre punkter:

Grunnkurs sikkerhet er å forstå slik:

Alle som skal arbeide med sikkerhet, enten som vekter på Stortinget, andre offentlige institusjoner, private vaktelskap eller via egenvakthold, må igjennom dette grunnkurset på 28 timer.

De ulike fagmoduler

Etter "grunnkurs sikkerhet" må man gjennomføre ett eller flere fag retninger før man kan begynne å arbeide innenfor det fag, eller de fag man har valgt.

Fremtidige fagmoduler

Ved å lage en slik modell, kan man når som helst i fremtiden lage nye moduler uten at hele utdanningssystemet blir endret.

Eksempel: Skulle man om 5 år frem i tid sette ut fangetransport til det sivile eller at offshoresikkerhet skal bli en underlagt Lov om vaktvirksomhet, så oppretter man 2 nye moduler med hvert sitt fagplan og timeplan og deretter enkelt settes i drift. De enkelte utdanningskrav settes av "fagnemnda" etter retningslinjer gitt av øvrige myndigheter.

Politiets fag

Hvert enkelt politidistrikt holder selv kurset. Skissen for politiets fag bør være etter føringer fra PHS (Politihøgskolen) og felles for alle politidistrikter. Dette kurset bør inneholde de fag som politiet ser nødvendig for at vektere og ordensvakter kan utføre de arbeidsoppgaver som de møter i sin hverdag.

Brannvesenets dag:

Dagens vektere og ordensvakter har et stort ansvar i forhold til forebyggende kontroll under arbeid. Imidlertid så er det store svakheter i forbindelse med å forstå hva slags konsekvenser en brann vil medfølge. Stress, panikk, røykens utvikling og forventninger til deg og din inngripen. Således mener vi at alle vektere og ordensvakter bør ha deltatt på en øvelse i regi av brannvesenet. Derav; Brannvesenets dag. Alle kommuner har allerede slik opplæringsprogram i regi av sitt lokale brannkorps.

Offentlig ID kort:

Etter fullført grunnkurs leverer man inn en søknad om offentlig vekter ID til sitt politidistrikt. Vandelskontroll foretas. Er den tilfredsstillende vil søker få utlevert midlertidig offentlig godkjent ID kort. Slik sett ender man opp med å sikre samfunnet for at personer som ikke vil få offentlig ID brikke, ender opp med praksistjeneste. Ved å innlevere søknaden så tidlig, så tilfredsstill vi de krav politiet er underlagt i forhold til vandelskontroll.

Midlertidig kort bør kunne bli utlevert i løpet av en dag, med forfallsdato gitt av politiet i forhold til dato for neste politiets fag, med rom for beregnet behandlingstid.

Kortinformasjon:

På forsiden av kortet er det bilde av kortinnehaver. Videre står det et tjenestenummer som politiet har i et landsdekkende datasystem register. Utløpsdato på kortet vil ha 4 år ad gangen. Denne utløpsdatoen vil ha utgangspunkt i eksamensdag på "grunnkurs sikkerhet".

Under tjenestenummeret står det tekst som tilsier hva man kan arbeide som (likt system som ved førerkortet). Tar man eksempelvis ledsagerkurs ett år senere, så må man inn og fornye kortet. Således oppnår man også ny vandelskontroll hver gang kortet skal endres.

Re-godkjenning:

Alle må igjennom et re-godkjenningskurs hos politiet, hvert fjerde år. Årstallet på ID kortet vil gi en pekepinn for når man må ha gjennomført "re-godkjenningskurs". Kurset vil være på 1 dag og holdes av politiet.

Dato for utløpsdato vil kun endres etter "re-godkjenningskurset" er gjennomført, uavhengig av videreutdanning. Kortet vil være godkjent over hele landet.

Utdanningsinstitusjoner:

Alle kursholdere må være godkjent av Politidirektoratet innenfor de forskjellige moduler det skal undervise i.

Fagnemnd:

Det nedsettes en fagnemnd bestående av representanter fra Justisdept, vaktbransjen, brann, politi og sanitet. Representantene velges for 3 år ad gangen av de ulike vaktelskap. Formålet med denne fagnemnda er å ivareta nye forskrifter hva gjelder "Lov om vaktvirksomhet", med hovedfokus på utdanning.

Tilbakevirkende kraft:

De som kan vise til godkjent vekterutdannelse, 80 timer (før 2004) eller trinn1-3 (etter 2004) vil få utlevert offentlig vekter ID når "re-godkjenningskurs" er gjennomført. De som kan vise til gjennomført politigodkjent ordensvaktkurs, ledsagerkurs på 100 timer eller flyplasstjeneste på 80 timer vil også få dette godkjent på det nye offentlige vekter ID kortet.

Oppsummering

Etter at forslaget om ny opplæringslov ble vedtatt har det hersket stor usikkerhet blant de små vaktelskap rundt omkring i landet. Årsaken til dette er forslaget om at dagens trinn 1 i vekteropplæringen skal økes fra 15 timer til 140 timer.

For de små vaktelskapene som leverer vaktjenester til utelivsbransjen, hovedsakelig 2-3 dager i uken i snitt, vil i så fall få store problemer med rekruttering. Det vil ta for lang tid å utdanne seg i tillegg til de økonomiske kostnadene dette vil medføre.

I medio august 2010 tok Morten Haukland ved Etterretningseksjonen, Oslo Politidistrikt, kontakt med ordensvaktbransjen i Oslo. Det ble poengtert at samarbeid på tvers mellom de forskjellige vaktelskap var nødvendig og at vi sammen måtte komme frem med et eget forslag til ny opplæringslov. Derav dette dokument.

For oss har det vært nødvendig å se på kvaliteten i opplæringen fremfor antall timer. Vi ønsker også et system som rekrutterer mennesker i arbeid, fremfor å skape unødvendige hinder.

Med dette har vi også kastet ballen over til andre offentlige instanser som absolutt bør på banen i forhold til kvalitetssikring av utdanningen.

15.11.10

For
OIO

Kent Korsell

Styremedlem

Mob. 48 29 74 32

E-post: kent@vetrocon.no